

STENHUGGEREN

medlemsblad
for
JYSK STENKLUB

AMATØRGEOLOGISK FORENING
AARHUS
MEDLEM AF DANSK AMATØRGEOLOGISK UNION

---

15 årgang nr 1

april 1989

total nr 45

SMÅLANDS TABERG.

Den svenske naturforsker Linné omtalte det 343 m høje bjerg som et mirakel med mange sjældne planter og dyrearter. Under et besøg i 1741 havde han spekuleret meget over "den store klump", som han kaldte bjerget, der var så rig på flora og fauna i forhold til det omliggende landskab.

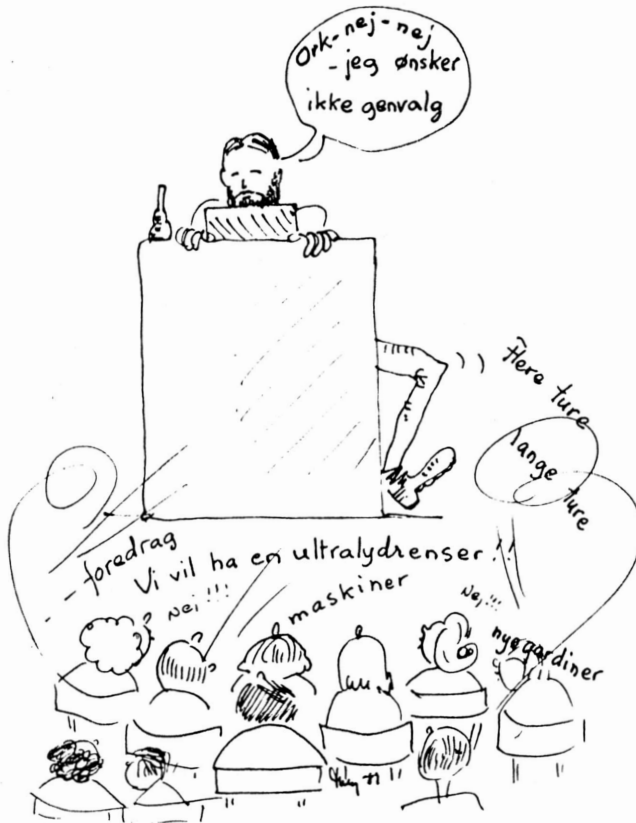
Nu ved vi, at Taberg blev dannet for 2 milliarder år tilbage, pressedes opad og stivnede. En olivinbjergart dannet fra hyperit til værdifuld jernmalm med flere metaller i en blanding, der kun findes på dette sted.

Magnesium holder på jordens næringsstoffer, og takket være dette trives flere fremmede planter og fuglearter samt de fleste af Sveriges 12 flagermusarter.

I året 1618 besøgte Gustav 2 Adolf bjerget, og da begyndte udvindingen af malm. Tyskerne forsynedes under Hitler-tiden med malm til deres kanoner.

Nu tilhører bjerget med sine 30 minehuller og den fine 8 mils-udsigt Sveriges Naturskyddsforening. Hvis man tager en tur til Smålands Taberg, som knejser midt i det flade landskab ca 15 km syd for Jönköping, kan man der være heldig at finde Titanomagnetit og Vanadin m.m.

Dolly Jacobsen

REFERAT fra generalforsamlingen 11/3-1989.

Til dirigent valgtes Henry Weinkouff, hvorefter formanden Jon Svane aflagde beretning. Herunder omtaltes de 2 studiekredse, der har været afholdt, værkstedet, møder og ture samt Hamburgturen. Beretningen godkendtes. Kassereren forelagde regnskabet for 1988, som godkendtes.

Jon Svane ønskede ikke genvalg, og Anni Bus nyvalgtes til formandsposten. Erik Jensen og Jørgen Borup Kristensen genvalgtes til bestyrelsen, og som suppleanter genvalgtes Inger Clausen og Anker Svendsen. Til revisorer genvalgtes Kaj Brøsted og Niels Schjeldahl, og som revisorsuppleant genvalgtes Sinne Rønn Mikkelsen.

Medlemskontingentet for 1990 er uforandret 60 kr for enlige og 90 kr for ægtepar, hvilket nok er laveste kontingent i hele Danmark.

Det blev vedtaget at købe en stor planslibemaskine til værkstedet og desuden

en ultralydrener, som også skal stå på værkstedet.

Peter Jacobsen og Leo de Laurent talte for, at klubben søger del i bevillingerne i Fritids- og Kulturforvaltningen. Der blev også drøftet evt. udmeldelse af DAGU. Anni Buus foreslog, at der blev skrevet et stykke i bladet, af hensyn til de mange nye medlemmer, om fordele og ulemper ved medlemskabet af DAGU. Der skal så indkaldes til en ekstraordinær generalforsamling om emnet.

Jon Svane mente, at vi skulle afvente første DAGU-bladudgivelse, som formentlig bliver afskrift fra andre blade.

Doris Valgaard

EFTERLYSNING

Er der nogen, som vil prøve på at finde ud af, hvor klubbens film fra vores Finlandstur gemmer sig ?

Den kunne vi da godt vise - den var nemlig meget underholdende.

Dolly

KNIPLETRÆF OG STENMESSE I HARZEN 1989.

Efter to vellykkede ture i 1985 og 1986 prøver vi igen med en studietur til "Knipletræf" i Buntenbock, Harzen samt "Stenmessen" i Clausthal-Zellerfeld i Harzen. Det bliver 22/23/24 september 1989.

Buspris er ved 25 pers. kr.: 410 eller ved 20 pers. kr.: 510, så det er naturligvis en stor fordel, hvis bussen fyldes op.

Ophold i 2 nætter ca. 50 DM, samt 3 måltider ca. 60 DM - 1988-priser.

Afgang fra Randers 22/9 kl 12.00.

Hjemkomst til Randers 25/9 kl 05.00.

Tilmelding senest 5/9 til:

Leo de Laurent, Djursgade 37, 8500 Grenaa, tlf 06-321383.

DAGU information.

Der blev på generalforsamlingen ytret ønske om, at der her i bladet blev bragt en artikel om DAGU af hensyn til de nyere medlemmer. Det er et rimeligt ønske, som vi gerne vil opfylde, hvis vi finder frem til nogen, der ved noget om DAGU. Det kan nok blive svært, men det kan jo være, at nogen melder sig frivilligt, inden næste nr udkommer.

For at de nyere medlemmer ikke skal gå sommeren i møde uden ballast, kan vi oplyse, at DAGU betyder: Dansk Amatørgeologisk Union. Den blev født for nogle år siden ved hjælp af kejsersnit, den er ret svagelig og har da også ligget i kuvøse lige siden fødselen.

I gamle dage startede revolter i vaskehuset, men der er jo ikke noget, der er, som det har været. I dag starter de som regel ved indførsel af kabel-TV, ved Dankortsystem-sammenbrud eller ved DAGU. Enhver ordentlig generalforsamling indeholder altid en skefuld DAGU som hævemiddel.

En gang om året mødes nogle i Odense for at tælle de penge, som medlemmerne har sendt til DAGU. Hvor mange, der er indkommet, er som regel svært at vide, men det kan jo også være ligegyldigt, for medlemmerne skal ifølge vedtægterne være amatører, og så er der kun DAGU til at modtage penge. Så udsteder man nogle legitimationskort, som amatørerne kan købe, for at de kan gå ud at samle sten på findesteder, som amatørerne selv har fortalt DAGU om. Forudsætningen er naturligvis, at listerne over findestederne nogensinde frigives.

Er du forvirret? Det er vi andre også, men der må jo være nogle, der ved noget om DAGU, som er værd at vide.

H.W.

EFTERLYSNING

Mine briller er "puds væk", og jeg har ledt alle vegne - t.o.m. i støvler og kasseroller. De er Chr. Dior design med guldfarvede buer og minus 2 i styrke. Kunne jo være, at nogen har set dem og kan sige mig hvor. Jeg gi'r en spektrolit i findeløn.

Dolly

annonce

NATURAL HISTORY
MUSEUM
COPENHAGEN

HEDEGAARD

ZOOLOGICAL AND GEOLOGICAL SPECIMENS
IMPORT - EXPORT

STORGADE 71 - DK-8882 FAARVANG - DENMARK
TEL. NATIONAL 06 87 14 00 - INTERNATIONAL + 456 87 14 00

NATURAL HISTORY
MUSEUM
LONDON

Mineraler - Fossiler - Konkylrier

Vi har et stort og vekslende udvalg af pæne og sjældne mineraler, fossiler og konkylrier. Kom og se vor udstilling i Faarvang (midt mellem Aarhus og Viborg), hverdage 10-16; åbent på andre tidspunkter efter aftale.

Netop hjemkommet: sekundære uran-mineraler fra Zaire (Torbernit, Demesmaekerit, Guilleminit m.fl.); Struvit xx; Wulfenit xx fra Bleiberg; Kratochvilit og Rostit fra Kladlo; Robinsonit, Stromeyerit, Koritnigit m.fl. fra CSSR.

Vi har også pæne stykker med: Fluorit xx, Azurit xx, Hessonit xx, Calcit xx, Adamit xx, Sølv, Cassiterit xx, Zircon xx, Svovl xx og meget, meget mere!

GRUPPEARBEJDE CONTRA STUDIEGRUPPE:

Da der ikke har været stemning for at udsende spørgeskemaer om medlemmernes interesseområder, vil jeg ad denne vej høre, om der blandt mineralsamlerne er interesse for gruppearbejde.

Efter flere års erfaring synes jeg at være nået frem til, at sammenkomster om de mineraler, vi har (eller mangler) i vore samlinger og deraf udspunget samtale om findesteder og meget andet inden for geologien, virker bedre end studiegrupper.

Lad høre fra dig.

Hanne Sønnichsen
tlf 06-937113

MESSETIPS 1989.

15/16 april	Stenmesse i Tommeruphallen på Fyn kl 10.00-17.00.
26/27 maj	Mineral-, fossil- og smykkemesse i Flensburg kl 10.00-20.00.
27/28 maj	Sten- og mineralmesse i Egersund.
17/18 juni	Mineralmesse i Kopparberg.
1/2 juli	Mineralmesse i Ylämaa.
8/9 juli	Mineralmesse i Evje - Otrahallen.
22/23 juli	Stenmesse i Skagen.
5/6 august	Stenmesse i Långban.
12/13 august	Sten- og mineralmesse i Kongsberg.
2/3 sept.	Stenmesse i Ry..
16/17 sept.	Mineral- og Fossilmesse i Hannover.
23/24 sept.	Sten- og mineralmesse i Moss.
23/24 sept.	Mineralmesse i Clausthal-Zellerfeld, Harzen.
7/8 okt.	Hamburgmesse.
28/29 okt.	Mineralmesse i München.
28 okt.	Byttemøde i Odense.

DAGU - FOR ELLER IMOD.

På vore klubmøder har der i tidens løb været en del polemik om DAGU, inden vi tilmeldte os. Men når spørgsmålet stadig dukker op, og flere medlemmer tvivler om værdien af medlemskabet, bør spørgsmålet tages op til ny overvejelse. Der skal være plads til alle meninger i vor klub. Nogle er for DAGU - nogle imod.

Jeg vil foreslå, at der bliver holdt en afstemning for at få spørgsmålet afklaret. Mig bekendt har vi ikke set noget positivt fra DAGU's side - så min indstilling er: Lad os spare disse penge, og melde os ud af dagu.

Peter Jacobsen

NYE BØGER som kan lånes på værkstedet:

Per Smed: Sten i det danske landskab.

Frantz Kristensen: Rav.

Doris

STEN PÅ BORDET.

Vi går nu ind i 4. sæson - altså hvis der kommer nye tilbud. Men husk, det er ikke bare noget, de andre gør for dig.

Hvor blev porfyrerne af på februar mødet? Blev de bare nede i tasken, fordi ingen sagde, hvor de skulle ligge ?

For dårligt - alle har sikkert en eller flere porfyrer.

Hanne Sønnichsen

tlf 06-937113

UHADA.

Lørdag d 28 marts 1989 bragte Jyllands-Posten en flot artikel fra et besøg i klubbens værksted i Skt. Anna Gades Skole. Der var en god beskrivelse af de trange forhold i kælderen, og der var beretninger om klubbens aktiviteter. Der var dejlige farvebilleder af Erik Jensen med alle hans smykkearbejder, og der var Selma, Eva og Florence i fuld sving. Og så var der fjereren, som var blevet til en and - som gav bladstaben gåsehud. Der stod, at STENHUGGEREN udkommer en gang ugentlig !

PROGRAM FOR JYSK STENKLUB. Sommer/efterår 1989.

- Lø 29/4 kl 10.00: STRANDTUR - Moesgård Strand - så længe vejr m.m. opfordrer til det. Tilmelding Jon Svane.
- Lø 20/5 kl 08.30: TUR til det nye Skamol-museum på Mors, hvor bl.a. Bent Søes store fossilsamling er udstillet. Afg. fra Musikhuset. Tilmelding ved Schnetler.
- Lø 10/6 kl 08.30: TUR til Scan-Gem v/Helge Madsen i Middelfart. Han har et meget fint udvalg af slibemateriale og andet godt. Vi kombinerer besøget med en tur til Vejlbj Fed for at finde silkespat. Afg. fra Musikhuset - tilmelding ved Schnetler.
- Lø 9/9 kl 13.30: KLUBMØDE på Åby Bibliotek - sommerens fund.
- Lø 7/10 HAMBURGESSE. Prisen for turen bliver mellem 160kr og 190kr
- Lø 14/10 kl 13.30: KLUBMØDE på Åby Bibliotek. Konservator ved Geologisk Museum fortæller om Dinosaurer og viser lysbilleder fra Canada.
- Lø 28/10 BYTTEMØDE i Odense.
- Lø 11/11 kl.13.30: KLUBMØDE på Åby Bibliotek. Vi sliber rav.
- Lø 9/12 kl 13.30: KLUBMØDE på Åby Bibliotek. Dolly vil julehygge for os.

Adresser:

Formand, Anni Buus, Rugbjergvej 14, Stautrup, 8260 Viby J. tlf 06-281113

Sekretær, Doris Valgaard, Marselis Boulevard 30, 8000 Århus C 06-227304

Blade fra andre klubber bedes sendt til sekretæren.

Erik Jensen, Plutovej 8, 8270 Højbjerg, medlem af best. 06-149521

Jørgen Borup, Teglgårdsvej 27, 8270 Højbjerg, medlem af best. 06-110041

Kasserer, Ingemann Schnetler, Fuglebakken 14, Stevnstrup, 8870 Langå 06-467282

Jysk Stenklub, giro 1217380, Fuglebakken 14, Stevnstrup, 8870 Langå

Bladfordeling, Hanne Kunde, Sønderborggade 9, 8000 Århus C. 06-112361

Bladproduktion, Eva Rudolf, Janesvej 5, 8220 Brabrand 06-251024

Bladillustration, Dolly Jacobsen, Augustenborggade 19, 8000 Århus C. 06-143461

Bladredaktion, Henry Weinkouff, Marselis Boulevard 30, 8000 Århus C 06-122724

Husk at fra 16 maj ændres områdenr. fra 06 til 86.

Indlæg til næste nr skal være redaktionen i hænde senest 7/8-1989.